

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 90

Číslo: 12

21. března 2010

Cena: 7 Kč

VÝROČÍ NAROZENÍ TGM NAŠE CÍRKEV TRADIČNĚ PŘIPOMNĚLA V PARLAMENTU

Jako každoročně, i letos naše církve věnovala březnové setkání v parlamentu připomenutí odkazu našeho prvního prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka. ThDr. Jiří Vaníček přítomné přivítal jménem kulturní rady naší církve. Uvedl také smutnou zprávu, že poslanec Jindřich Valouch, který nad tímto setkáním převzal záštitu, minulý týden nečekaně zemřel. Celý sál proto panu Valouchovi věnoval tichou vzpomínku.

Bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta, který se zhostil prvního projevu, připomněl, že tento rok slaví i naše církve 90 let od svého založení. Při této příležitosti připomínáme odkaz TGM několika akcemi – např. zájezdem do Lán, dnešním sejitím nebo setkáním v moravských Čejkovicích, rodném kraji prvního prezidenta. Bratr patriarcha dále řekl, že TGM byl ukazatelem svobodnosti doby – v časech, kdy přituhl režim, se o něm nesmělo mluvit. Zazněly i Masarykovy myšlenky, např. že nenávisť k druhému národu se nerovná lásce k národu vlastního, a že ideály humanitní mají být ideály pozitivní. Též ve vztahu k Římskokatolické církvi byl Masaryk velmi kritický, požadoval, aby náboženství bylo věcí svědomí a nikoli politikou. TGM chtěl být ale prezidentem pro všechny – pro všechny občany našeho státu, tedy i pro všechna vyznání. Stále je nám inspirací, jak žít.

Pražský biskup doc. ThDr. David Tonzar, Th.D. se zamýšlel, co ještě na adresu T. G. Masaryka nezaznělo; je to ovšem těžké, protože o tak významné osobnosti byly již napsány tisíce studií. Toto shromáždění na svou počest by Masaryk jistě přivítal, ovšem pouze s podmínkou, že by-

chom si z každého projevu vzali něco, co můžeme aplikovat ve svém vlastním každodenním životě. Prezidenta Osvoboditele si pamatujeme jako člověka přísného, pevného, ale i laskavého a soucitného. Měl velkou znalost teologie, Církve československou nazýval církvi husitskou – ještě dříve, než jí tento přídomek byl oficiálně vetknut do názvu. Bratr biskup dále přítomným prezentoval malé šestero tezí, které by si měli z dnešního setkání odnést. Uvádíme např. snahu pochopit i protivníka, hledět na své jednání z hlediska Božího soudu, vybírat si správné spolupracovníky a oddělit je od falešných, pracovat nejen duševně, ale i duchovně aj.

Přednáška prof. Karla W. Schwarze z Evangelické teologické fakulty ve Vídni probíhala za spolupráce prof. Zdeňka Kučery, protože byla napsána v němčině. Profesor Schwarz předeslal, že není odborníkem na TGM ani na naše dějiny, ale odkázal se ve věci Masaryka (jakož i jiných postav našich dějin) na časté rozhovory s českým profesorem Janem Milíčem Lochmanem. Americká doktrína, kterou náš první prezident chápal jako velmi demokratickou, hovořila o odloučení církve a státu; již v novověku se na americký kontinent plavili otcové poutníci (pilgrims), aby mohli svou víru žít svobodně, nikoli ve staré Evropě, svázané omezeními. Mezi těmito poutníky byli i předkové Masarykovy ženy Charlotty, jejíž kořeny dále sahaly i k hugenotům. TGM se výrazně přiklonil k protestantismu v roce 1880 při svém studijním pobytu v Lipsku, kam docházel na evangelickou fakultu, prostřednictvím své ženy se dále setkal i

Dokončení na str. 3

Ze setkání ke 160. výročí narození Tomáše Garrigua Masaryka v parlamentu

VZTAH CÍRKVE ČS. HUSITSKÉ K OSOBNOSTI T. G. MASARYKA A JEHO POJETÍ NÁBOŽENSTVÍ

V březnu tohoto roku si připomínáme 160. výročí narození prvního prezidenta našeho samostatného státu Tomáše G. Masaryka (narozeného 7. 3. 1850 v Hodoníně). Toto výročí v našem jubilejním 90. roce Církve československé husitské je příležitostí k promyšlení vztahu naší církve k době první republiky, a zvláště k vý-

značné osobnosti státníka a filosofa T. G. Masaryka a jeho pojetí náboženství.

Krátce po vzniku samostatné Československé republiky v roce 1918 se rodí v roce 1920 nová Církev československá. Masaryk sledoval její vznik a charakterizoval ji jako církev husitskou. "Československá církev je církvi husitskou" (*Světová revoluce. Praha 1925, cit. s. 607*). Německý spisovatel Emil Ludwig, který je autorem rozhovorů s Masarykem s názvem *Duch a čin*, se Masaryka dotázal, zdali při vzniku Československé církve spolupůsobil jeho osobní příklad. Prezident ve své skromnosti odpověděl: „Málo, já jsem byl v otázkách náboženských vždycky zdrženlivý. Náboženství má být věc individuální, a věc svědomí“ (*Ludwig, E.: Duch a čin. Rozmluvy s Masarykem. Praha 1935 s. 164*). V názoru Masaryka na církev a náboženské vyznání se projevovala jeho státnická nestrannost: „Máme v republice nejenom více národností, ale i více církví. Jsou tu katolíci, pravoslavní, nová církev československá opírající se o husitství, protestanté mnoha denominací, izraelité, bezkonfesní. Náboženská svoboda. Já ovšem musím být prezidentem pro všechny“ (*tamtéž*).

Třetí patriarcha dr. František Kovář však dokládá: „Přesto my členové zakladatelské generace československé církve víme, jak mocně na nás Masaryk působil svou osobností i svými názory“ (*Kovář, F.: Nábožen-*

ství u T. G. M. V: TGM a my. Praha 1946, s. 28). Teolog prof. Alois Spisar, který byl značně Masarykovým myšlením ve filosofických a etických názorech ovlivněn, uvedl, že naše církve má k T. G. Masarykovi zvláštní vztah, který jiné církve u nás nemají, mnohem bližší a užší (*Spisar, A.: T. G. Masaryk a ČČS. V: TGM a my. Praha 1946, s. 32*).

V čem má naše církve blízko k osobnosti T. G. Masaryka a jeho pojetí náboženství a v čem se liší? Společný u Masaryka a ČČSH je důraz na důležitost náboženství pro moderního člověka. Krize náboženství se projevila v 19. století, kdy na místo Boha byl dosazen člověk. Probíhal boj proti církvi, proti křesťanství, proti Kristu a proti Bohu. Začala se ve společnosti zřetelně projevovat náboženská lhostejnost a skepse. V této situaci odklonu od náboženství se Masaryk prezentuje jako muž hluboce náboženský a současně vzdělaný filosof a muž vědy. V době náboženské krize měl odvahu hlásat význam a nutnost náboženství pro život moderního člověka. Podobně i Církev československá působila a ukazovala na nezastupitelnou hodnotu náboženství v čase odklonu od víry. V pojmovém určení vyjadřujícím poslání církve "naplnit současné snažení mravní a poznání vědecké Duchem Kristovým" je možné zaznamenat vliv Masarykův na tuto formulaci, neboť křesťanské náboženství má prostupovat přítomnou dobu, součas-

Dokončení na str. 3

ZE 108. ZASEDÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

Pražský biskup ThDr. David Tonzar zahájil 108. zasedání ústřední rady pobožností na texty Ž 122,1, 1 Te 5,13-23 a J 6,1-15 (píseň 235). Bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta pak připomněl v modlitbě sestru Hanu Rumlovou, mzdovou účetní naší církve, která náhle zemřela 15. února.

Vlastní jednání pak zahájil ideovým referátem bratr patriarcha. V něm ústřední rada mj. vzala na vědomí dopis diecézní rady Bratislava s poděkováním za finanční příspěvek ve výši 300000 Kč a zápis z biskupské rady. Ústřední rada schválila prodloužení termínu k podání návrhů na ocenění osobností z naší církve do 31. května. V referátu vzdělávání, který vedl bratr patriarcha, ústřední rada mj. schválila, aby u zkoušek před církevní komisí mohl být přítomen i duchovní z náboženské obce, kde zkoušený působí.

V organizačně právním referátu, který vedla místopředsdkyně ústřední rady RNDr. Ivana Macháčková, se ústřední rada zabývala možností pronájmu pa-

mátníku Mistra Jana Husa v Husinci. Jednání ústřední rady se zúčastnili starosta a místostarostka Husince a členové realizačního týmu, kteří vysvětlili záměr úprav areálu Husova domku a vytvoření vzdělávacího centra. Ústřední rada schválila podání přihlášky do výběrového řízení města Husince na pronájem památníku, protože naše církve považuje toto místo za historicky a ideově mimořádně významné i s ohledem na blížící se 600. výročí upálení Mistra Jana Husa. Stejně tak ústřední rada schválila podání žádosti o převod areálu Trocnov, protože se jedná o celkový záměr posílit odkaz husitství v jižních Čechách, jak to už tradičně naše církve činí v Táboře, na Kozím hrádku, v Sudoměři a na dalších místech vztahujících se k osobnosti Mistra Jana Husa a k české reformaci. Ústřední rada také schválila záměr uskutečnit své výjezdní zasedání ve dnech 14. a 15. května v Husinci.

Ve finančním referátu, který vedla fi-

nanční zpravodajka ústřední rady ing. Miroslava Studenová, ústřední rada mj. přijala zprávu o hospodaření. Schválila záměr oprav Husova sboru v Dejvicích a vyhlásila výběrové řízení na dodavatele. Dále schválila pořádání letního tábora, který připraví sociální odbor, a celocírkevního setkání mládeže, které se bude konat ve dnech 1. - 3. října.

V tiskovém a kulturním referátu, který vedla olomoucká biskupka Jana Šilerová, ústřední rada jmenovala pořadatelem Kalendáře Blahoslav 2011 dr. Olgu Nytrovou. Přípravou Kazatelského plánu 2010/2011 ústřední rada pověřila plzeňského biskupa Michaela Moce. Ústřední rada schválila vydání dotisku publikace k 90. výročí vzniku Církve československé husitské, o kterou je mimořádný zájem.

V personální části mj. ústřední rada přijala do pracovního poměru ředitele Institutu evangelizace a pastorače Mgr. Petra Čiško.

(red)

Jojo efekt

Co je to jojo, asi všichni víme. Je to hračka pro děti i mládež. Oválná část stoupá a klesá podle švihů, který přenáší provázek. Na základě tohoto zvláštního typu pohybu se nazývá proces, který se periodicky opakuje – klesá a stoupá, padá a vrací se zpět – jojo efekt. Jojo efekt je zvláštní ještě tím, že se jojo nevrací přesně do výchozího bodu, ale jde dál. Jednoduše řečeno: nejspíše o jojo efektu mluvíme při hubnutí. Když se rozhodneme zhubnout, držíme nějakou dietu, cvičíme, hubneme, dosáhneme výsledku. Zdá se nám, že je vše na dobré cestě a cíl je splněn. Jakmile se však přestaneme snažit, zjistíme, že jsou nám kalhoty v pase malé a že jsme nejen nedosáhli své původní váhy před hubnutím, ale že jsme ji ještě zvýšili. Další hubnutí s sebou přináší podobný proces, na jehož konci je váha zase vyšší. Váha jde dolů a vzápětí nahoru – a konečný výsledek je horší. Víme, o čem mluvíme, párkrát jsem to sama na sobě zkusila. Nepřipomíná vám to text z 11. kapitoly Lukášova evangelia? Jde tam o vymítaného nečistého ducha, který se vrací po čase na své místo, vyčištěné a uklizené, aby s sebou přivedl sedm jiných a horších duchů. Co se s tím dá dělat?

Možná bychom se měli chovat tak, jak při hubnutí doporučuje instruktorka. Především jde o změnu stylu, smýšlení. Neříká nám to něco? I my jako věřící lidé víme, že se máme změnit! Adepti hubnutí si mají udělat tabulku s rozvrhem, co a kdy mohou jíst. Vědí, že se mají podle rozpisu řídit – jedí malé porce, cvičí, hlídají se. Chvilí to celkem jde, ale pak přijdou "chutě", kdy člověk najednou sní pár kousků dortu nebo talíř chlebiček a snažení je v háji. To pak je potřeba se oklepat a začít hned tvrdě znovu, nevzdát se a nečekat na vhodnější čas. Ta tabulka dovede člověka ztročit... nebo snad pomoci, aby člověk potřebný styl života lehčeji dodržoval? Aby nedošlo v našem postním (i jiném) čase ke škodlivému jojo efektu, můžeme sami připravit pomocný rozvrh – ranní, polední i večerní modlitbě dejme nějaký konkrétní rámeček, zaměření (za rodinu, bližní, církev, nevěřící...)

Alena Naimanová

Z kazatelského plánu

5. neděle postní

Kdo je z Boha, slyší Boží řeč. (J 8,47)

První čtení Písma: Ž 43,1–2a.3

Tužby:

2. Abychom všichni proměňovali svůj život ve vděčnou oslavu svého Spasitele, modleme se k Hospodinu.

3. Za obnovu svého života, který mnohdy byl ke Kristu velice neuctivý, modleme se k Hospodinu.

Modlitba:

Pane, naše spáso! Shlédni na svůj lid. Řekl jsi: „Lide můj, naslouchej učení mému, k slovům úst mých nakloň ucho.“ (Stv. Ž 78,1)

Chceme naslouchat tvému učení a tvé Slovo chceme slyšet.

Pro slávu svého jména nás zbav hříchu a svým Slovem uzdrav naše srdce. Mluv k nám neustále, Pane Ježíši, který na věky žiješ a kraluješ s nebeským Otcem v moci Ducha svatého. Amen.

Druhé čtení Písma: Jr 17,13–18

Evangelium: J 11,47–54

Čtení Písma k obětování: Ž 119,175.17

Čtení Písma k požehnání: 1 K 11,24

Vhodné písně: 130, 180 nebo 244

Proměnné části liturgie v hudbě

Členové liturgického výboru ve spolupráci s Církevní husitskou ZUS Harmonie revidují některé proměnné části liturgie dle Tuháčkova misálu. Mezi upravené části patří Příspěj nám pro různá období (advent, Vánoce, půst, Velikonoce), úvodní zpěvy liturgie a další. Mezi zpěvy jsou zahrnuty i preface zhudebněné prof. Jurajem Pospíšilem.

Upravené části najdete na webových stránkách církve u Kazatelského plánu. Postupně se vyvěšují zpěvy dle období liturgického roku.

Pokud máte další návrhy na úpravu jazykovou či hudební, napište na adresu sněmovního centra (snem@ccsh.cz).

(hr)

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ – DESET DRUŽIČEK 3

Následující kapitoly nepřináší vyčerpávající výklady podobností, ale spíše vysvětlující poznámky, zaměřené na biblických reálií a motivaci k zamyšlení nad vzkazy Pána Ježíše do naší současnosti.

(pokračování z minulého čísla)
Uvedme si teď několik poznámek z výkladu podobností, který přináší komentář "A Commentary on the Holy Bible" (vyd. J. R. Dummelow, London, 1935).

Celá 25. kapitola Matoušova evangelia se zabývá druhým příchodem Kristovým a obsahuje ty nejúdernější Kristovy výroky. Podobností o deseti pannách upozorňuje na absolutní nutnost mít dostatek oleje, tj. dostačující hloubku a opravdovost duchovního života, jestli má být člověk vpuštěn do Kristova království. Pokud život duše není soustavně živem modlitbou, rozjímáním nad Božím slovem a uvědoměným přijímáním svátostí, pak je tu nebezpečí, že lampa zbožnosti vyhasne a Bůh nalezne duši nepřipravenou.

Výklad je alegorický, tj. každý z prv-

ků podobností má v sobě skrytý význam, jinotaj:

Lampy – zobrazují vnější projev zbožnosti.

Olej – to, co je uvnitř, niterná zbožnost.

Uvítat ženicha – celý křesťanův život směřuje k setkání se ženichem, je to příprava na druhý příchod Kristův.

Svatba – může být také alegorií – lze ji vykládat jako svatbu Krista s církví. Bude se konat v budoucím světě, ve věčném životě, zatímco za-snoubení se koná v tomto světě. Pět panen moudrých a pět pošetilých – výraz "pošetilý" neznamená špatné nebo pokrytecké, ale jsou to panen bláhové, duchovně nehluboké. Podobně jako v podobnostech o rozsévání jsou lidé, jejichž duše je nehluboká zem, kde sémě evangelia nezakoření, tak nedostatek oleje ukazuje na povrchní zbožnost,

lampy takových lidí brzy zhasnou. Kupci, ti, kdo prodávají olej – to jsou učitelé a duchovní církve (podle Origena).

Neznám vás – Ježíš zná své ovce (Jan 10,14).

Alegorický výklad nám blízký není a v některých bodech překračuje rámeček podobností – např. obrazem svatby ženicha Krista s církví. Ale nepřekračuje rámeček novozákonního evangelia: Pán Ježíš o sobě mluví jako o ženichu (Matouš 9,15; Jan 3,29) a apoštol Pavel zasnoubil korintskou církev jako čistou pannu Kristu (2 Korintským 11,2) a vztah Krista a církve připodobňuje k manželství (Efezským 5,25-32); o svatbě Krista Beránka s církví píše i Jan ve svém Zjevení (19,6-8).

Zkrácené překlady připravila
Jiřina Kubíková
(pokračování příště)

Nad Písmem

PŘÍPRAVA ZÁSTUPNÉ SMRTI

J 11,47–54

Naše vyprávění evangelia Janova navazuje na zprávu o Lazarově vzkříšení: (Ježíš) zvolal mocným hlasem: „Lazare, pojď ven!“ Zemřelý vyšel, měl plátnem svázaný ruce i nohy a tvář zahalenu šátkem. Ježíš jim řekl: „Rozvažte ho a nechte odejít!“ (J 11,43b-44).

Byla to úžasná událost – vzkříšení! Je pochopitelné, že mnozí z Židů, kteří přišli k Marii a viděli, co Ježíš učinil, uvěřili v něho (v. 43). Mnozí – ale ne všichni. Neboť lidé jsou různí. Ale někteří z nich šli k farizeům a oznámili jim, co učinil (v. 46). Čekali bychom, že šli v nadšení, aby to rozhlašovali a dosvědčovali těm, kdo to mají vědět především – jejich náboženští vůdce. Ale ne! Oni šli zděšení; ne zvěstovat a oslavovat Ježíše, ale žalovat na něho!

A zděšení byli i představitelé národa. Velekněží a farizeové svolali radu a řekli: „Co si počneme? Ten člověk činí mnohá znamení.“ (v. 47) To nejsou jen nějaké povídačky. To se musí zarazit! A důvod? Jaký jiný než vlastenecký! Ne proto, že je to nekálá konkurence, že my to nedokážeme; ale „když proti němu nezakročíme, všichni v něj uvěří a přijdou Římané a zničí nám toto svaté místo i národ“ (v. 48).

Opravdu bylo nebezpečí, že bojovnější Židé by se pustili do boje proti svým okupantům Římanům. Chystala se k tomu skupina tzv. sikariů, myslel na to asi i učedník Jidáš. Ale to by byl hrozný malér – protože Římané, to byla vojenská přesila a technika. Židé měli stále ještě v paměti porážku Makabejských před víc jak stoletím; přinesla nejen znesvěcení chrámu, ale i velké krveprolití, smrt, bídu a strach běžného lidu. A představitelé jsou přece za svůj národ odpovědní! Co si počneme?

Jeden z nich, Kaifáš, který byl toho roku veleknězem, měl řešení: „Vy ničemu nerozumíte; nechápete, že je

pro vás lépe, aby jeden člověk zemřel za lid, než aby zahynul celý národ“ (v. 50). Nebylo to řečeno jako otázka, ale jako konstatování. Jedinec nic – celek vše, říká se. Je to hezké, pokud se ten člověk rozhodne ke své oběti sám! Ne když ho obětují jiní, aby zachovali "toto svaté místo" - (a svoje funkce, úřady, obchody. Kralický překlad zde totiž má "místo naše"!).

A přece zde byl Kaifáš nástrojem Boží pravdy: To neřekl sám ze sebe, ale jako velekněz toho roku vyřkl prorocství, že Ježíš má zemřít za národ, a nejenom za národ, ale také proto, aby rozptýlené děti Boží shromáždil v jedno (v. 51-52). Jeho návrh totiž lidi vytrfí: Jestlipak si někdo z přítomných uvědomil, že se chystá zástupná vražda? Není to zapsáno, jestli jedinec, pět procent, nebo nikdo. Jen obecně se konstatuje výsledek: Od toho dne byli tedy smluveni, že ho zabijí (v. 53).

Rozhodnutí velerady ukazuje i podstatu Ježíše Krista: Nešlo mu o svou slávu či obdiv (za vzkříšení Lazara či jinou pomoc a moudrost). Jde o spásnost všeho jeho jednání. Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný (J 3,16).

Jistě, ještě nepřišel čas jeho zavržení a oběti, proto Ježíš už nechodil veřejně mezi Židy, ale odešel odtud do kraje blízko pouště, do města jménem Efraim, a tam zůstal s učedníky (v. 54). Vzpomněl asi v těch chvílích na dávného proroka Jeremiáše a jeho nárek: „Nedral jsem se o to být tvým pastýřem, netoužil jsem po dnu zkázy. Ty víš, co vyšlo z mých rtů; je to přímo před tebou. Nebuď mi tím, kdo děsí. Tys mě útočiště v neblahý den. At' propadnou hanbě ti, kdo mě pronásledují, a já at' se hanbit nemusím. At' oni jsou zděšení, a já at' zděšen nejsem“ (Jr 17,16-18). Nebo

se modlil Žalm 43: „Dopomoz mi, Bože, k právu, ujmi se mého sporu, dej mi vyvážnout před bezbožným pronárodem, před člověkem záludným a podlým! Tys přece moje záštita, Bože. Proč zanevřel jsi na mě, proč stále chodit mám zármutkem sklíčen v sevření nepřítelů? Sešli své světlo a svoji věrnost; ty at' mě vedou, ty at' mě přivedou k tvé svaté hoře, k příbytku tvému, a já tam přistoupím k Božím oltářím, k Bohu, zdroji své jásavé radosti...“

Radek Hobza

**Snad každý z nás,
Pane,
z tvé milosti a moci
občas někomu výrazně
pomůže,
zastane se
a podepře.
A přece za to
od mnohých lidí
sklidíme
nechápatý pohled,
odsudek,
pomluvu a křivdu.
Za dobrotu se můžeme
dostat na žebrotu.
Prosíme, pomoz,
abychom se v takových
chvilkách nevztekali,
nezačali odplácet stejně
a nesvolávali na ně
tvůj hněv a trest.
Pomoz,
at' na té cestě
Ježíšovy lásky
dokážeme setrvat
i přes křivdy a trápení,
která nás proto
mohou potkat.
Neboť jen tak vejdemo
do tvého království,
moci a slávy.
Amen.**

VZTAH CÍRKVE ČS. HUSITSKÉ K OSOBNOSTI...

Dokončení ze str. 1
nost a není vázáno jen na tradici, historii a minulost. Blížkost Masarykových názorů a Církve československé husitské shledáváme v pohledu na české dějiny. Masaryk razil větu, že česká otázka je otázka náboženská. Uplatňoval ve své koncepci českých dějin názor historika Františka Palackého, že husitství je vrcholnou dobou našich dějin (Masaryk, T. G.: *Jan Hus. Naše obrození a naše reformace. Praha 1903*). Církev československá husitská navázala na náboženský odkaz Mistra Jana Husa a české reformace. Naše církev se k Mistru Janu Husovi a středověké církvi podobají (utrakvistům) přihlašuje nejen formálně, ale i vnitřně po stránce víry a učení. Bohoslovecké důrazy husitství jsou přítomny v učení naší církve, jak je to vysloveno ve sněmovním dokumentu z roku 1981 s názvem "Husitská tradice ve víře a učení ČČSH" (V: *Usnesení VI. řádného sněmu Církve československé husitské. Praha 1983, s. 63-67*). K těmto shodným důrazům a znakům patří učení o církvi, liturgická podoba bohoslužby, důraz na kázání Božího slova a současně úcta ke svátosti večeře Páně podávané podobou způsobu, význam svátostného kněžství ve smyslu biblicky pojeté služby, kladný vztah k tradici, která je v souladu s Písmem (srov. též Medek, R.: *Husitství v bohoslužbě, učení a životě Církve československé husitské. Granum Pěnčín 1992*). Byl to právě Masaryk, kdo označil naši církev za husitskou a navazující na středověké husitství. Již teolog prof. A. Spisar upozornil na skutečnost, že není možné, aby

církev přejala názory Masaryka do slova a beze změny. Masaryk nebyl teologem, ale světským vědcem, proto je nepřesnost v teologických otázkách tímto jeho zaměřením vysvětlitelná (Spisar, s. 38). Základními články Masarykova náboženství byla víra v Boha a nesmrtnost duše. Ježíše považoval za veliký vzor (srov. Čapek, K.: *Hovory s T. G. Masarykem. Československý spisovatel Praha 1969, s. 152-153*). Svůj humanitní program opíral Masaryk o Ježíšovo přikázání lásky k Bohu a k bližnímu. Tento důraz na Ježíšovu historicitu a Kristovo lidství byl blízký ČČS zvláště v počátečním období.

Na pozadí vzniku Církve československé husitské jsou různé vlivy, včetně světového hnutí katolického modernismu. Jedním z domácích vlivů byla jistě i osobnost T. G. Masaryka, který svou činností před první světovou válkou za náboženskou reformu umožnil rychlé šíření Církve československé po jejím prohlášení (Spisar, s. 39n). ČČSH přejala z Masarykova díla důležité podněty. Tam, kde jsou u Masaryka zřejmé odchylky od křesťanského učení, přistupují teologové k němu kriticky.

Náboženské názory Masaryka byly podrobeny kritice ze strany katolické církve, ale i ze strany protestantů. Značnou pozornost ve své době upoutala kritika protestantského teologa J. L. Hromádky v knize "Masaryk", věnované k 80. narozeninám TGM (I. vydání, YMCA, Praha 1930; vydáno též v Brně 2005). Masarykův Bůh je více bohem filosofů než biblickým Bohem (Hromádka, J. L.: *Masaryk.*

Brno 2005, s. 124). Ježíš mu byl symbolem mravnosti člověka a prožívanou pravdou. Masaryk pokládal Ježíše za učitele náboženství, za velkého náboženského génia, za vzor humanity a etiky lidstva. Křesťanství teologové Masarykovi vytýkali, že si Krista přizpůsobil jako pouhého hlasatele morálky a nechápal ho jako Božího Syna.

Pokusme se podívat na některé náboženské názory Masarykovy z hlediska nauky naší církve, jak se utvářela od počátku, jak je vyjádřena v Krédu z roku 1931 a zvláště v Základech víry z roku 1971. Církev československá husitská i přes akcent Ježíšova lidství stojí na vyznání Krista jako Božího Syna. "Věříme v Ježíše Krista, Syna Božího ..." (Velké vyznání víry ČČSH). Místo masarykovsky pojeté individuální víry je v našem učení podtržen význam církve ve smyslu obecnství Boží církve (ZV ČČSH, ot. 31, 33 a 36). Naše nauka vyrůstá z křesťanských základů ve smyslu biblických pramenů a kořenů starokřesťanských, katolických modernistických a v neposlední řadě také české reformace, která podržela základní články křesťanského učení o Bohu a o Kristu. I když s Masarykovými náboženskými názory po věroučné stránce v lecčems nemusíme souhlasit, neboť směřodatná pro nás zůstává Bible a obecná křesťanská tradice, přesto si této osobnosti novodobých dějin velmi vážíme. Je pro nás stále inspirující i jeho náboženský odkaz s důrazem na prakticky žitou každodenní víru a mravnost.

Tomáš Butta

Ekumenická biblická hodina

V chrámu sv. Mikuláše na Starém Městě v Praze se 23. února vpoledvečer konala biblická hodina společně s Římskokatolickou církví. Sešlo se mnoho sester a bratří, jak z naší, tak z Římskokatolické církve; z Týnského chrámu přišel farář (a pražský vikář) Mgr. Kelnar, jeho pastorační asistent a regenschori. Setkání zahájil zpěv postní písně z našeho zpěvníku. Mgr. Kelnar četl evangelium podle Lukáše 17,20-21 „Vždyť království Boží je mezi vámi“. Mikulášský farář Mgr. Lumír Čmerda pak na toto téma krátce kázal. Prof. Rabas, mikulášský varhaník, hrál v koncertním vstupu fugu g-moll od Josefa Segera a zasvěceně také vyložil, že tento skladatel byl v období baroka regenschorim Týnského chrámu. Následovala živá diskuse, v níž mj. zazněla připomínka dr. Ireny Štěpánové na téma, jak chápal Boží království Martin Buber – že toto království se realizuje prostřednictvím mezilidských vztahů. Dále se řešila např. otázka vztahu Božího království a vládců tohoto světa. Mgr. Kelnar pak pozval účastníky této biblické hodiny na některé akce v Týnském chrámu. Na závěr náboženská obec u sv. Mikuláše rozdala přítomným jako dárek knížečky veršů a římskokatolické hosty podarovala vytištěnými fotografiemi ze setkání.

Petra Štěpánová

Život TGM na Hradě – všední i sváteční

Stejnomenou dvoutýdenní výstavu zahájil 2. března prezident republiky Václav Klaus na Pražském hradě v Rožmberském paláci. Tato expozice se konala u příležitosti 160. výročí narození našeho prvního prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka. Jak se Václav Klaus vyjádřil, TGM by se pro nás neměl stát pouhým prázdným symbolem, neměli bychom zapomínat na jeho lidskou stránku. Právě tato výstava měla českým občanům nabídnout pohled na Masaryka jako na člověka.

Informační panely, střídající se s exponáty, představovaly návštěvníkům řadu detailů ze života prezidenta Osvoboditele. Hned u vchodu bylo možno si připomenout úctyhodná životopisná data: údaje o studii, rodinném životě a samozřejmě i působení v politice. Řadu portrétů (mezi nimi malba v životní velikosti od V. Nechleby, dřevoryt od Maxe Švabinského nebo portrét TGM s rodinou od J. Malinského) doplňovaly "užitné" předměty – řady Bílého lva, razítka kanceláře prezidenta, prezidentské pečeti.

Zajímavé byly rodokmeny Masarykovy rodiny. První, sestavený pro potřeby výstavy, obsahoval malé portréty, sahál od Masarykova otce ke vnukům TGM, po jedné větvi ještě dál. Druhý, ručně psaný, se datoval od roku 1924 a sahál po minulosti prezidenta; vznikl pro potřeby prezidentské kanceláře, jelikož některé rodiny se zjevně neoprávněně hlásily ke spřízněnosti s prezidentem.

Masaryk pobýval od roku 1918 střídavě na Hradě, v Lánech, slovenských Topolčiankách a moravských Židlochovicích. Protože výstava cítila zejména na prezidentův život na Pražském hradě, několik panelů informovalo o hradním bytu TGM - nejprve o tom prozatímním, dále i o bytu reprezentativním, jenž vznikl v režii architekta J. Plečnika. Plečnik navrhl i nábytek do interiéru – většinou kombinace tmavých dřev a kůže – a v neposlední řadě architektonicky upravil i jižní zahrady, do nichž se z bytu vyhlíželo. K dotvoření představy sloužily vystavené modely – celkový pohled na byt v roce 1928 (1:100) a vstup do prezidentského bytu s "tunelem" a oválným schodištěm (1:25).

Abyste dnešní návštěvník plně uvědomil, jaké úcty a vážnosti náš první prezident požíval, mezi vystavenými předměty se objevila řada dobových blahopřání k jeho narozeninám. Gratulovaly mu významné osobnosti, obyčejní lidé i školní děti; TGM dostával krásně malovaná přání, kresby, ba i písně složené na jeho počest. Další kapitolou byly samozřejmě hmotné dary. Velká kniha – soupis darů jemu věnovaných v letech 1923-1930 – hovořila za vše.

Závěrečná etapa výstavy se zabývala sklonkem Masarykova života. Ve věku pětadesátiletí, tedy v prosinci 1935, TGM abdikoval ze zdravotních důvodů, a o necelé dva roky později zemřel v Lánech. Dobový tisk o skonu bývalého prezidenta informoval zcela v souladu se všeobecným přesvědčením, tedy jako o veliké tragédii, a stejně podrobně se noviny věnovaly pohřbu. Např. vystavené "Ozvěny domova i světa" nesly na titulní straně rozměrnou fotografii pohřebního průvodu a titulke "Slavný pohřeb prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka".

Posmrtná maska, odlitá ze sádry krátce po skonu TGM, vyzařuje zvláštní klid a vážnost. Prezidentovy rysy nevypovídají nic o vítězství smrti. Je to ten Tomáš Garrigue Masaryk, jak ho každý zná z fotek: důstojný, vážný a ušlechtilý. Trochu smutné rozloučení, ovšem vše jednou končí, tedy i to krásné...

Petra Štěpánová

VÝROČÍ NAROZENÍ TGM NAŠE CÍRKVE...

Dokončení ze str. 1
s unitářstvím. Česká otázka v rámci Rakouska-Uherska je v podstatě náboženská; každý uvědomělý Čech totiž nachází v dějinách náboženské reformace svůj národní ideál. Požadavky na úpravu církevních zásahů do života zaznívaly velice silně: mezi nimi např. tlak na dekonfessionalizaci veřejného života, odcírkevnění školy nebo povinný civilní sňatek. Rakouská říše byla okázalým příkladem katolického státu, jehož pilíře vlády sestávaly z vojska, loajálních úředníků a Římskokatolické církve. Takovéto požadavky na uvolnění církevního vlivu byly proto ostře odsuzovány jako laicizující. Situace s odlukou státu a církve u nás se zkomplikovala – aby prošel zbytek ústavy, musel být tento doplněk obětován. Přesto však došlo k hromadným výstupům z Římskokatolické církve. Prof. Schwarz ještě přítomným připomněl, že v Masarykově alma mater ve Vídni je k nalezení jeho busta, a tak že ani Rakousko na TGM nezapomnělo. Před další přednáškou nastal čas na hudbu. Letos účinkoval známý soubor Musica Bohemica, vedený dirigentem Jaroslavem Krčkem. Neprve zazněly dvě pašijové písně, dále písně lidové (jihočeská, moravská a treboňská). Nemohla samozřejmě chybět Masarykova milovaná "Ach

synku, synku", kterou si společně se souborem zazpíval celý sál.

Profesor Karel Malý, emeritní rektor Karlovy univerzity, připomněl, že mimo TGM a naši církev letos slaví i česká ústava z roku 1920. Svou promluvu potom opřel zejména o steno-graphické záznamy z rakouského říšského sněmu, v němž TGM působil ve dvou funkčních obdobích (1891-1893 za mladočechy, 1907-1914 za svou vlastní stranu).

Prof. Malý pak přítomně provázal po cestách Masarykova uvažování a vývoje, ukazoval, jak se náš první prezident měnil z přesvědčeného zastánce Rakouska v rebelanta a revolucionáře. Ani v parlamentu Masaryk nezapřel své profesorství, na své projevy se pečlivě připravoval, vyjadřoval se k celé řadě otázek. Vždy však obhajoval právo Čechů na jejich seburčení a na vlastní stát, i když zprvu tímto myslel stát v rámci rakouské říše. Dostával se tak často do sporu s rakouskými poslanci, dokonce byl obviněn z velezrady (proti čemuž se úspěšně obhájil). Není tedy divu, že říšský parlament kritizoval a poukázal na jeho nefunkčnost.

Říše byla německy-šovinistická: upřednostňovala německy mluvící obyvatelstvo nad tím slovanským, Čechy tedy pouze trpěla, což Masaryk nechtěl; žádal pro náš národ rovnoprávnost. Když přednesl své myšlenky o vzniku národního české-

ho útvaru, ozývaly se rozzlobené hlasy ze strany velmi početné německé menšiny na našem území, že toto se nestane, protože Němci u nás rozhodně nehodlají být menšinou.

TGM dále poukazoval na to, že ubohá zahraniční politika Rakouska-Uherska je pouze důsledkem toho, jak zlobně šije Rakousko do svých vlastních občanů, místo aby na všechny nahlížela stejně.

Definitivně ztratil TGM víru v rakouskou říši v roce 1909 za velezrádných procesů. A když vypukla první světová válka, zeptal se několika politiků, co se stane s Rakouskem, když válku vyhraje – zda se umírá a napraví. Protože dostal odpověď zcela opačnou – že režim ještě přituhne, bude vojenský a centralistický – neváhal a emigroval, aby pomáhal ideji českého státu ze zahraničí. Tomáš Garrigue Masaryk nám dodnes nabízí model občanské vyspělosti a humanistického pojetí národa.

V následné diskusi vystoupila PhDr. Zlata Fořtová a připomněla sto tisíc československých legionářů, kteří pomáhali Masarykovi v boji za samostatný československý stát. Na legionáře nevzpomínáme pouze zde, ale vzpomínku jim každoročně věnují i v Rusku, v Itálii a ve Francii.

Na závěr bratr patriarcha pronesl modlitbu, v níž poděkoval za přínos našeho prvního prezidenta.

Petra Štěpánová

ZPRÁVY

Sborový den

Náboženská obec Nový Bor srdečně zve na sborový den, který se koná v sobotu dne 27. března. Sborový den zahájíme v 10 h vernisáží výstavy "Obrazy Bc. Evy Vlastníkové", na níž vystoupí zpěvačka Pavlína Skuhrová a kytarista Karel Rayman.

V 10.30 h zazní přednáška ing. Jaroslava Veselého: Baroko - architektura, hudba, písemnictví.

Výstava v Galerii pod zvonem v kostele sv. Ducha, Štursova 286, Arnultovice-Nový Bor, potrvá až do 22. května.

(er)

Janáčkově kvarteto v Brně

Mnozí si pamatují výjimečný vánoční koncert Moravského kvarteta v roce 2007 ve Sboru Páně naší církve. Již tehdy, na popud členů Moravského kvarteta, vzešla myšlenka pozvat do Řečkovic k vystoupení Janáčkově kvartetu.

Myšlenka je jedna věc, realizace druhá. Dlouho dopředu se hledal společný termín, abychom měli možnost slyšet hudbu ve špičkovém podání Janáčkově kvarteta se špičkovým přednesem a krásnou češtinou pana Alfreda Strejčka, jehož pořady ve Sboru Páně se již staly tradicí. Nakonec se podařilo, takže můžeme pozvat všechny, kdo mají zájem nejen o umělecký, ale i duchovní zážitek, na vystoupení Janáčkově kvarteta dne 27. března v 19 h, v rámci kterého za spolupráce Alfreda Strejčka bude uvedeno dílo Josepha Haydna

KŘEŠŤANSKÁ TURISTICKÁ AGENTURA MESITES
již dvanáctý rok nabízí ubytování
v apartmánech u moře v Chorvatsku
za skvělé ceny!
www.mesites.cz
Využitím našich služeb současně podpoříte
misijní práci manželů Dohnalových v Chorvatsku.
Objekty jsou ideální pro rodinnou, sborovou
dovolenou i dovolenou studentů a mládeže.
Objednávejte, dokud jsou ještě volné termíny!
kata.mesites@seznam.cz
info@mesites.cz
Skype: [katadohnal](https://www.skype.com/name/contacts/katadohnal)
GSM +38591 5659536

Sedm posledních slov našeho vykupitele na kříži.

Místa ve Sboru Páně v Brně na Vážného ulici 6 je možno si rezervovat na tel č.: 776 032 149 nebo e-mailem vem@seznam.cz.

Vstupné je dobrovolné, doporučená výše činí 80,- Kč. Výtěžek bude věnován na podporu projektu Centra křesťanské kultury.

(dr)

Předsudky a přednosti církve

"Církev na cestě ke společnosti zítřka" je téma přednášky, která se bude věnovat hlavně zamyšlení nad předsudky a přednostmi církve, analýze člověka a jeho konkrétní existence. Přednáška se bude konat 20. března od 8.30 hodin ve Vzdělávacím středisku ČČSH, Lipová 26, Brno.

Přednáší Mgr. Petr Žůrek ST.D. z Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, kde se věnuje výuce pro obory Sociální pedagogika,

Učitelství odborných předmětů a Učitelství informatiky: Výchova ke kritickému myšlení a argumentaci, Globální výchova, Dějiny filosofie, Filosofie I. a další. Pracuje na přípravě akreditací oborů, na projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a na tvorbě týmů pedagogů a jejich koordinace.

Přednáška probíhá v rámci vzdělávacího programu Společně po cestách víry. Úvodní pobožností poslouží sestra farářka Mgr. Eva Suchánková. Srdečně zveme všechny zájemce.

(dr)

31. seminář Veritas

"Snaha o všestrannou přestavbu společnosti v Čechách ve 2. půli XVI. století" - tak zní název přednášky, kterou prosloví doc. PhDr. Eva Melmuková, emeritní docentka Evangelické teologické fakulty UK, na 31. semináři historické společnosti VERITAS. Přednáška se bude dotýkat důsledků Tridentského koncilu u nás jako příkladu cílevědomé cesty menšiny k získání moci.

Seminář se uskuteční v Pardubicích v sobotu dne 27. března v 10 h, a to v sálku na faře ČCE ve Sladkovského ulici 638.

Od nádraží jedou k ul. Sladkovského trolejbus č. 2 a 13 do stanice Třída Míru (3. zastávka). Fara je šestý dům za evangelickým kostelem.

(lh)

Doteky v březnu

Srdečně zveme na 96. setkání cyklu Doteky - plochy poznání, které se koná 26. března na naší faře v Liberci: * v 16.30 h - vernisáž obrazů Vlasty Paulů - "Pocitové dotýkání"

* v 18.00 h - talk show "Jak to vidím". Hostem pořadu je RNDr. Václav Cílek, moderuje redaktor ČRo Robert Tamchyna.

(sk)

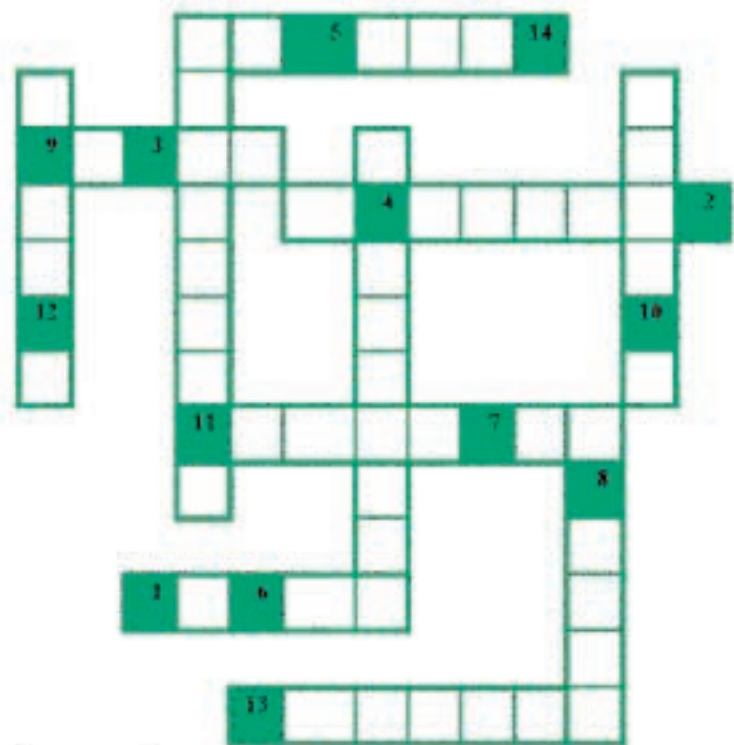
Koncerty u sv. Mikuláše

*26. 3. - 20 hodin
Dvořák, Händel, Vivaldi, Ravel
New Prague Radio Symphony
Collegium, M. Zvolánek - trubka
* 27. 3. - 14 hodin
Benefiční koncert
* 27. 3. 20 hodin
Dvořák, Händel, Vivaldi, Ravel
New Prague Radio Symphony
Collegium, M. Zvolánek - trubka
28. 3. - 14 hodin
Benefiční koncert

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ÚMLUVA VELEKNĚŽÍ

Vpisujte slova podle počtu písmen vždy shora dolů a zleva doprava a z tajenky se dozvíte, co cítili farizeové a velekněží vůči Ježíši.

9 písmen: farizeové, prorocství

6 písmen: Kaifáš, zemřít, zničit

8 písmen: velekněz, zakročít

5 písmen: národ, svatě

7 písmen: pochopit, smluvit

(Řešení z minulého čísla: Skutečně je to ten Prorok.)

Jana Krajčířiková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Erym Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Z EKUMENY VE SVĚTĚ

POSLEDNÍ PŘÍZPUSOBOVÁNÍ

Jako šaty, které se nastříhají, přizpůsobí při zkouškách a pak nosí, je naše doba obdobím přizpůsobování na příchod antikrista. V prosinci 2009 stálo ve Welt Online: „Čím dál méně Němců patří do některé křesťanské církve. Trend uplynulých let se ještě přiostril. Počet výstupů z církví ještě znovu zřetelně stoupl. Římskokatolická církev ztratila výstupy v roce 2008 na 120 000 členů. Z evangelické církve vystoupilo dokonce 160 000 členů. Počet výstupů pravděpodobně v roce 2009 ještě vzrostl.“ Trend opustit církev je tak silný, že mnohé církve sotva vědí, jak v budoucnosti zaplatí své pastory. Proto se stává otázka financí hlavním argumentem výstupů.

„Za výstupy může koncem roku 2008 zavedená změna zdaňování spekulativních zisků. Protože nyní mohou banky církevní daň převést přímo jako zisk, u mnoha lidí došlo k nedorozumění, že se jedná o novou daň,“ vysvětloval evangelický vrchní církevní rada Thomas Begrich, když představoval čísla za EKD. Proto prý mnozí lidé z církve vystoupili. Ve srovnání s uplynulým rokem to bylo o 30 000 protestantů víc. U římských katolíků stoupl počet výstupů o 28 000.

Je to opravdu hlavní důvod? Není to spíš teologickým postojem církve? Biblické víře se ukazují záda a všem možným jiným náboženským směrům se otevírají dveře. Před těmi, kdo Bibli věří, se varuje a říká se jim fundamentalisté. Nedávno mne oslovil jeden znovuzrozený student teologie. Řekl mi, že vedoucí profesor mu jasně sdělil: „Kdo vidí v Ježíši jedinou cestu do nebe, nemůže počítat s diplomem na naší univerzitě.“ Na to student univerzitu opustil. Jedna mladá žena mi vyprávěla, že hledala radu u pastorky své církve ohledně nějakého místa v Bibli. Jediné, co jí pastorka řekla, bylo: „Tomu přece věří jen extrémisté!“ To jsou jen dva relativně nevinné příklady.

Církev už nemá na duchovní problémy lidí žádnou odpověď. Nemohou nabídnout pomoc v podstatných otázkách víry. Postoj reformátorů: „Jedině Písmo, jediné milost, jediné víra“, je - pokud vůbec - jen planá fráze. Kdosi řekl: „Pán Ježíš je Boží poslední slovo. Když mu nevěříme, Pán Bůh už nám nemá co říci.“ Proč by měli lidé chodit do kostela, kde se jim nedostane žádné odpovědi a kde se jim nic podstatného neříká, protože se tam nevěří Božímu slovu?

Apoštol Pavel jasně píše, na čem záleží (1 Tm 4,16). Nejedná se zde (podobně jako u ženy rodící děti z 1 Tm 2,15) o spasení pro věčný život, ale o záchranu před nebezpečími, o kterých Pavel před tím hovořil. Jde o záchranu před tím falešným a rozporuplným, co ohrožuje křesťanův život, například odpadnutí od víry, bludná učení, učení démonů, pokrytectví, lživí učitelé, různé legendy a tradice (1 Tm 4,1-8).

Kdo důrazně dbá na biblické učení a je v tom věrný, učí Bibli, naslouchá jí a plní, je zachovaný od bludů. Tady je vidět, jak velká je zodpovědnost spojená se zvěstováním zdravého biblického učení. Mnohé roztržky, omyly, bludy v lokálních sborech vznikají právě odtud, že se nedbá na zdravé biblické učení a že se důsledně nevykládá Boží slovo tak, jak je napsané. I to je v neposlední řadě důvod, proč mnozí lidé církev opouštějí. Neslyší tam spásné poselství.

Církev kdysi jasně stojící na základu víry se nejen obrátila zády k biblické víře, ale dokonce ji ještě vytlačuje. Myslím, že to je to velké odpadnutí od víry, o kterém Bible v souvislosti s poslední dobou mluví a které otevírá dveře přicházejícímu antikristovi (v něhož věřit je přece také k smíchu). Nejdříve nastane to odpadnutí, jak ho dnes zřetelně pozorujeme, pak přijde antikrist a nakonec zkáza a zatracení. Mnozí lidé se posmívají víře v Bibli a nepozorují, že sami jsou jasným důkazem toho, že se biblická prorocství naplňují.

Norbert Lieth

Přeložila Ludmila Hallerová

V ŽENEVĚ SPUSTILI EKUMENICKÝ VÝZKUMNÝ PROJEKT O "JEDNOTĚ A IDENTITĚ" CÍRKVÍ

V Ženevě se setkali čtyři teologové z různých křesťanských církví, aby společně rozběhli studijní projekt o jednotě a identitě církví, pod záštitou komise s názvem "Církev v dialogu", která působí v rámci Konference evropských církví. Jak informovala agentura SIR, záměrem projektu teologů je "lépe pochopit koncept jednoty církve v souvislosti s konceptem identity".

Skupinu teologů tvoří anglikán Paul M. Collins z anglické Univerzity v Chichestru, římskokatolická teoložka Myriam Wijlensová z německé Univerzity v Erfurtu, Minna Hietamäkiová z Evangelické lutherské církve Finska a Viorel Ionita z Rumunské pravoslavné církve a zároveň člen uvedené komise "Církev v dialogu".

S iniciativou přišlo plenární zasedání komise "Víra a řád" při Světové radě církví, které se uskutečnilo v říjnu minulého roku na Krétě.

Cílem projektu, který potrvá do září 2012, je, aby záležitosti byly prozkoumány nejen v teoretické a teologické rovině, ale také v rovině "prožitkové zkušenosti" jednotlivých církví. Viorel Ionita poznamenal, že "přáním je, aby do budoucnosti mohly být do projektu zahrnuty i jiné teologické tradice".

www.christnet.cz